

SZABAD SZÓ

A Nemzeti Parasztpárt központi lapja

KÖLCSEY FERENC:

HIMNUSZ

Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel,
Balsors akit régen tép,
Hozz reá víg esztendőt,
Mebűnhődte már e nép
A múltat s jövőndőt.

Szabó Pál: A parasztsághoz

Irtózatossá keservek, hazugságok, gyötrelmek, tragédiák tengerén túl végre valóban szabad lesz a magyar föld.

Fiatal lányok és fiúk, diákok, honvédek és munkások holttesteit vetettek gátat annak az egyre jobban tobzódó örületnek, amely a szocializmus nagy eszméje nevében börtönbe és kínzásra juttatta, s öngyilkosságba, kétségbeesésbe kergette osztályharc címén a magyar parasztság legjobbait. Az adott szó, törvény, vagy rendelet ezekben az években semmi volt, talán a törökvilágban se volt a parasztságnak ennyire gyilkos és kegyetlen a sorsa. Ha a parasztság elvesztette Magyarországot: s már-már úgy volt, hogy sehol, sehol sincsen remény. De aztán csoda történt: a fiatalok védték meg az egyre inkább gyarmati sorba süllyedő hazát, az egyre reménytelenebb sorban tengődő parasztságot és ők hozzák rendbe a butaság és a szadizmus által megzilált családi tűzhelyeket. Rettenetes ára van annak, hogy e sorokat írhatjuk, és hogy vagyunk: anyák keresik az örökre elnémult barikádlégiók között gyermekeiket, kicsi gyermekek keresik fiatal édesanyjukat, ennyi gyötrelmetől, ha tudna, fájdalommal feljajdulna a föld. A nap vére borulna, az ivókutak vize vérré változna, és zokogva hullajtanák le leveleiket az őszi fák. S mi, még élők és öregek, nem tudunk semmi mást tenni a megholtak sírjára, mint hogy nevüket megőrizzük és átadjuk az örök emlékezetnek. Legyen áldott emlékezetük, amíg csak magyar embert hord hátán ez a föld.

A hősi halált haltak a haza szabadságáért, a családi élet tisztaságáért, és az általános emberi szabadságért és boldogulásért haltak meg. Olyan szépen, olyan igazán, és olyan anynyira hősi és tisztán, amelyet még eddig nem tud felmutatni a magyar történelem.

Kegyetlen, s alig kibírható volt az elmúlt öt-hat esztendő, az apró kis falukat éppen úgy, mint a mezővárosokat, és az egész magyar életet elborította a hazugság, a terror, a brutalitás, és ebben a temérdek hazugságban és embertelenségben a tizenkétmilliónyi katasztrális hold szántóföldről egy barázda sem süllyedt el. A nép is kibírta, a föld is kibírta. Mi végre írott hát elő számunkra ilyen kegyetlen sorsot a történelem?

Hogyan történhetett meg az, ami történt? A nagyon közeli idők már tisztázhatják ezt a kérdést, most erre se idő, se alkalom. Most csak annyit, hogy a falu értelmét és gerincét megtörte az eszmék és szavak és fogalmak meghamisítása. A falu saját testéből szakított ki a brutális hatalom olyan ékeket, mint ahogy a fát is saját darabjával hasogatják széjjel az erdőn. Lányaink és fiaink és asszonyaink hősiességéből nyilvánvaló, hogy a magyar falu, de általában a magyar nép végre tanul a saját szenvedésén. És soha, soha többé nem történhetik meg az, ami megtörtént. A nemzeti öntudat olyan erővel lobogott fel a magyar népben, aminek lángja szinte az égig ér, mi hát most a teendő?

Első teendő az, hogy a nemzeti géniusznak ezt a világba lobbanó lángolását soha, egy pillanatra sem szabad hagyni kialudni. Mától kezdve legyen itt minden tett, minden gondolat nemzeti tett és nemzeti gondolat. A nemzeti gondolat jegyében forduljon az eke barázdáról barázdára, a nemzeti gondolat jegyében íródjon minden betű, a nemzeti gondolat jegyében álljunk szóba szomszédokkal és jóbarátokkal, ezentúl minden elhangzott szó legyen a nemzeté. Minden kalapácsütés a nemzet lelkiismeretén visszhangozzon vissza, soha ne engedjük meg többé a falu ősi erkölcsi rendjét szétszakítani, megzavarni. Nincs olyan erő, amely meg tudott volna bennünket gyötörni a múltban, ha idejekorán meg tudtuk volna fogni egymás kezét. Nem lesz olyan erő se ma, se holnap, ami szét tudná zúzni falvaink olyan nagyon meggyötört ősi rendjét, ha végre mindörökre való barátsággra és testvériségre meg tudjuk fogni egymás kezét.

Ma jobban, mint valaha, meg kell, hogy nézzük minden embernek az erkölcsi értékét, legyen az hivatalnok, adminisztrátor, vagy bármi és bárki, aki kérő vagy követelő szóval bejön a faluba. Ne higgyünk többé senkinek, akinek a szájából nem a mi szívről szerinte hull a szó. Ne higgyünk többé semmiféle jöttmentnek, a falu ismeri önmagát, a falunak kell kiválasztani saját embereit, hivatalnokait, a falu ismeri a határt, a földet, a munkát, a falunak kell kialakítani munkálkodási és gazdálkodási rendjét.

Egy mindnyájunkért, mindnyájunk egyért: ez a paraszti teendő.

A NEMZETI PARASZTPÁRT IDEIGLENES SZERVEZŐBIZOTTSÁGA MEGKEZDTE MUNKÁJÁT

A Nemzeti Parasztpárt Ideiglenes Szervezőbizottsága 1956. október 30-án az esti órákban megkezdte munkáját a Nemzeti Parasztpárt újrászervezésére. Hamarosan megalakul a Nemzeti Parasztpárt ideiglenes vezetőszerve, az Ideiglenes Intézőbizottság.

A szervezőbizottság kéri a Nemzeti Parasztpártnak a fővárosban tartózkodó volt tisztségviselőit, hogy mielőbb személyesen keressék fel a Nemzeti Parasztpárt székházát.

Egyben kéri az Ideiglenes Szervezőbizottság, hogy a Nemzeti Parasztpárt szervezetei — ahol eddig még nem alakultak meg — mielőbb alakuljanak meg és haldéktalanul kezdjék meg munkájukat. A vidéki szervezetek tisztségviselői telefonon keressek kapcsolatot az Országos Központtal.

A Nemzeti Parasztpárt Országos Központjának címe: Budapest, V., Dorottya utca 8. Telefon: 185—850 és 183—890.

Erdei Ferenc nyilatkozata

Erdei Ferenc a Nemzeti Parasztpárt újrakialakulásával kapcsolatos, a rádióban elhangzott bejelentéséhez utólag — ugyancsak a rádióban — a következő nyilatkozatot fűzte:

Egykori parasztpárti tagtársaim köréből többen kifogásolták, hogy a Nemzeti Parasztpárt újrászervezésére vonatkozó felhívást miért én mondtam el. Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ennek egyszerűen az az oka, hogy én vettem részt ennek a döntésnek a kezdeményezésében és meghozatalában. Következésképp az erről szóló jelentést is csak én tehettem meg. Ez azonban nem jelenti azt, hogy bármilyen módon is szándékomban állana befolyásolni a Nemzeti Parasztpárt újrászervezését. Most alakul a párt Ideiglenes Szervező Bizottsága, amely mindaddig irányítja a szervező munkát, amíg választás útján meg nem alakul az új vezetőség.

ERDEI FERENC

Levél haza

TAVASZT NYITÓ OKTÓBER köszöntött ránk. De sokszor gondoltam rá, kedves szabolcsi-szatmári földjeim, ezekben a nagy eseményeket virágoztató napokban: vajon mi történik odafent a tiszaháton, Szamos mentén, míg Pesten a felkelt nép vérell ír új napot a magyar történelemben. Azóta tudom, ti is megtettétek a magatokét, Tokaji Ferkó, Esze Tamás unokáihoz méltón.

Új harcunk közben felidéződnek a régi — vagy csak ebben a mi sebes sodrású történelmünkben messzinek tűnő — tíz év előtti közös harcaink. Akkor is nagy romlás után tápázkodtunk. A sötét háborús évek, évezredes paraszti nyomorúság után — úgy tetszett — végre magunk vehettük kezünkbe sorsunk irányítását. Úgy tetszett, nemzeté emelkedett a nagyon megtapasztalt nép. Pártja támadt a parasztság és nagyszerű népi vezetők támadtak a Nemzeti Parasztpártnak. A földért való évezredes perben igazságos bírákként ítélték. Emlékszem rád, Lecza János bátyám, milyen önzetlenül fáradoztál Baktalórántházán sorstársaid érdekében, semmit nem kedveltél magadnak. Legszébb elégtételeid volt: irigyid sem mondhatták, hogy bármi is kezdedhez tapadt. A Nemzeti Parasztpárt szavában akkor hogy bíztak a magyar föld munkásai, a legjava értelmiségiek! Sosem felejtetem el az 1945—46-os kemény telet, amikor a nehéz gazdasági helyzet miatt zsákból varrott ruhában, ronggyal betekert lábbal, vonat híján 15—20 km-t gyalogoltak hóban-fagyban a megye székhelyéig parasztemberek, hogy a Nemzeti Parasztpárt székházában jó tanácsot, orvoslást kérjenek ügyes-bajos dolgaikra, sérelmeikre. Fütellen volt a székház is, de nem éreztük a hideget, mert belülről fűtött a meggyőződés: nem hiába nélkülözünk, rajtunk áll, hogy mind jobbra fordítsuk a paraszti, a magyar életet.

Király Pali bátyám, Koleszár Jancsi Gáván, Kovács Dezső Nábrádon, Szálási Laci Nagycsedes s ti többiek szerte a két-egy megyében, hét határban, hogy buzgólkodtatok a 45—47-es demokratikus választásokon, hittel,

szívvel s nem sandítva osztott koncra. S milyen egy volt veletek a hitünk szerint való jobb magyar jövőnd tervezésében, építő munkájában Porzsolt István, Makkai László, s a többi lelkes tanár, tanító, dr. Szalatka Sándor s még sok falusi orvos, gyógyszerész, egyéb értelmiségi ember. Milyen szeretettel fogadtátok, vendégeltétek szabolcsiak-szatmáriak 1947 nyarán azt a kis sereg pesti fiatalokat a III. ker. Nemzeti Parasztpártból, akik valóban a „néppel a népért” akartak élni. S a vidékről jött nemzeti-parasztpártiak pedig mindig otthonra találtak a fővárosban, Óbudán, Zsófi néninél s a többi szíves nemzeti-parasztpárti családnál.

Szerettük mondogatni: a Nemzeti Parasztpárt olyan, mint egy nagy család. S valóban így is volt...

AZTÁN VALAMI ÉRTHETETLEN történt. Vagy akkor legalábbis érthetetlennek tűnt a józan ész előtt. A fogát vicсорító Rákosi-klikk válogatott pribékjeivel eltiporta a Nemzeti Parasztpárt ígéretes vetését. Ma már az összefüggések ismeretében világosan látjuk, miért és hogyan történhetett meg a Nemzeti Parasztpárt teljes elsovasszása. Idegen hatalmi érdek, a sztálini zsarnokság nem tűrt meg önálló magyar nemzeti politikát. És ami fájdalommasabb, nem csupán a magyar néptől idegen Rákosi-, Gerő-, Farkas Mihály-féle elemekben talált ez az önkény engedelmes eszközöknek, hanem a Nemzeti Parasztpárt vezetőinek többsége sem volt elég bátor, hogy szembeszegüljön a sorvasztó erővel. Vagy ha már nem is akadályozhatta meg a Nemzeti Parasztpárt likvidálását, legalább ne vezette volna félre közülük némelyik tudatosan a parasztokat.

A bizalom kényes növény. Ha egyszer megfújja a fagyos szél, nehezen hajt ki simogatásra. A parasztság — s egész népünk — bizalmát jóvátehetlenül eljártották a közelmúlt politikai gyászvitézei. Sorozatos, végzetes tévedéseikből semmit nem tanultak, sőt újabb és legújabb bűnöket halmoztak rakásra.

(Folytatás a 2. oldalon)

